

Labklājības ministrija

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nākotne

Labklājības ministrija
2023. gada 14. septembris

Labklājības ministrija

Pašvaldību nodrošināmie sociālie pakalpojumi un atbalsts

Sociālais darbs,
psihosociālā
palīdzība

Aprūpe mājās,
drošības poga, silto
pusdienu piegāde,
videovizīte, aprūpētā
dzīvesvieta

SAC pensijas
vecuma cilvēkiem
un cilvēkiem ar
invaliditāti

Dienas aprūpes
centrs

Atelpas brīža
pakalpojums/īslaicīgā
sociālā aprūpe

Sociālā palīdzība, citi
sociālie pakalpojumi
atbilstoši iedzīvotāju
vajadzībām

Labklājības ministrija

Valsts nodrošināmie sociālie pakalpojumi un atbalsts

Asistents

Tehniskie palīglīdzekļi

SAC pilngadīgām personām ar smagiem un ļoti smagiem GRT, neredzīgām personām

Invaliditātes pensija

Kopšanas pabalsts cilvēkiem ar invaliditāti, pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai

Valsts līdzfinansējums dienas aprūpes centru personām ar GRT izveidei

Labklājības ministrija

Sociālo pakalpojumu attīstība Latvijā

2017.

- ieviesta klientu grupēšana atbilstoši 4 aprūpes līmeņiem
- ar 01.12.2017. pakalpojumu institūcijās var saņemt tikai tad, ja personai noteikts 3. un 4. aprūpes līmenis

2018.

- DI projektos izstrādā un apstiprina plānošanas reģionu deinstitutionalizācijas plānus
- DI projektos uzsāk sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanu pilngadīgām personām ar GRT un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, lai novērstu nonākšanu institūcijās
- VSAC dzīvojošas personas ar GRT, kas izsaka vēlmi uzsākt neatkarīgu dzīvi pašvaldībā, tiek gatavotas dzīvei sabiedrībā
- veikti pasākumi aizbildņu, adoptētāju un audžuģimeņu skaita palielināšanai, lai aizvien mazāk bērnu dzīvotu institūcijās

2019.

- principa «nauda seko klientam» ieviešana
- uzsākti Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansētie pašvaldību deinstitutionalizācijas projekti

Labklājības ministrija

Plānotie SBSP sadalījumā pa mērķa grupām (DI ERAF)

Cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem

- **53 dienas aprūpes centri** (946 klientu vietas)
- **50 grupu dzīvokļi** (589 klientu vietas)
- **34 specializētās darbnīcas** (526 klientu vietas)
- **8 atelpas brīža pakalpojumi** (19 klientu vietas)

**Kopā 145
(2080 klientu vietas)**

Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem

- **24 dienas aprūpes centri** (292 klientu vietas)
- **37 sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas vietas**
- **7 atelpas brīža pakalpojumi** (48 klientu vietas)

**Kopā 68
(377 klientu vietas)**

Bērniem ārpusģimenes aprūpē

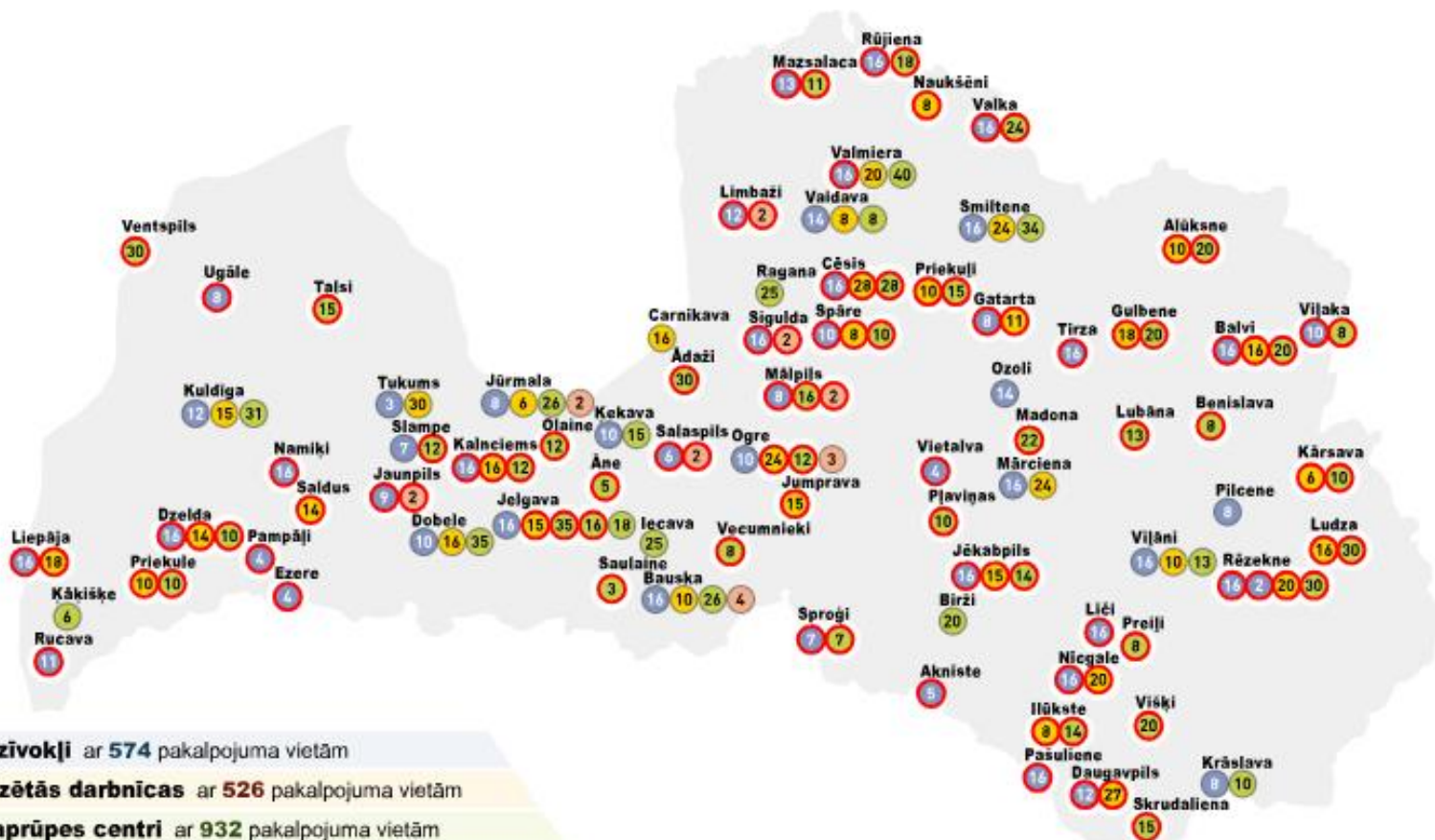
- **14 ģimeniskai videi pietuvināti pakalpojumi** (124 klientu vietas)
- **1 jauniešu māja** (8 klientu vietas)

**Kopā 15
(132 klientu vietas)**

Labklājības ministrija

Plānotā sociālo pakalpojumu infrastruktūra personām ar GRT

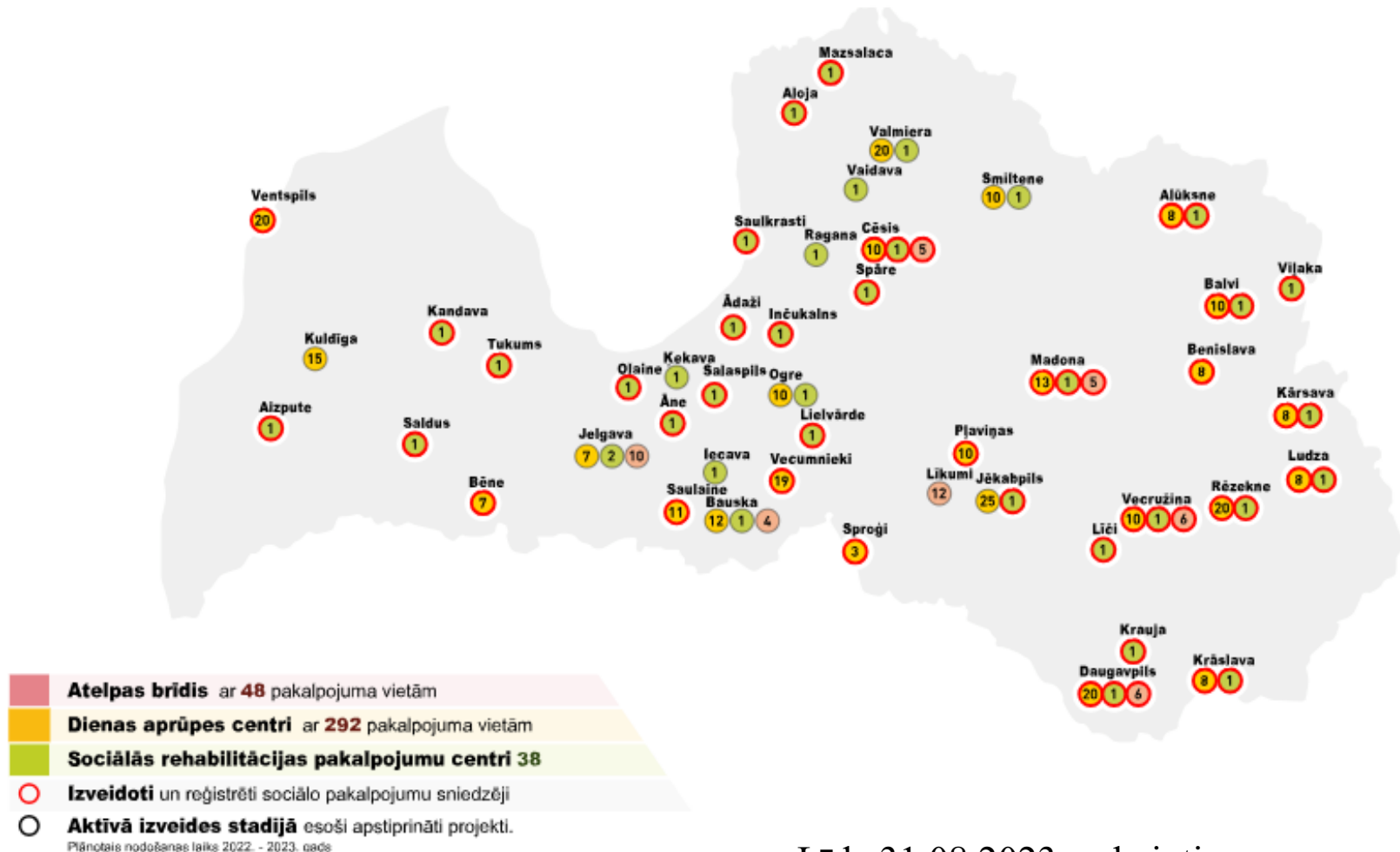

Līdz 31.08.2023. pabeigti
68% no plānotā

Labklājības ministrija

Plānotā sociālo pakalpojumu infrastruktūra bērniem ar FT

Līdz 31.08.2023. pabeigti
71% no plānotā

Labklājības ministrija

Plānotā sociālo pakalpojumu infrastruktūra ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem

- Jauniešu mājas** ar 8 pakalpojuma vietām
  - Ģimeniskai videi pietuvināti pakalpojumi** ar 124 pakalpojuma vietām
  - Izveidoti** un reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēji
  - Aktīvā izveides stadijā** esoši apstiprināti projekti.
- Plānotais nodošanas laiks: 2022. - 2023. gads

Līdz 31.08.2023. pabeigti
80% no plānotā

Labklājības ministrija

Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021–2027.

Rīcības virzieni

1.

ILGTSPĒJĪGA, STABILA UN ADEKVĀTA SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA

3.

IEKĻAUJOŠS DARBA TIRGUS IKVIENAM UN KVALITATĪVAS DARBA VIETAS

2.

MODERNA UN PIEEJAMA SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMA

4.

ATTĪSTĪTA VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ ATBALSTA SISTĒMA

HORIZOTĀLIE SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS UN DARBA TIRGUS POLITIKAS JAUTĀJUMI

Labklājības ministrija

Moderna un pieejama sociālo pakalpojumu sistēma

IZAICINĀJUMI

Pieaugošs aprūpes pienākumu slogs

Uz klienta **individuālajām** vajadzībām orientēta sociālā pakalpojuma organizēšana

Reģionālās atšķirības sociālo pakalpojumu klāstā un kvalitātē

Nepietiekama **starpdisciplinārā** sadarbība

Mainīgo vajadzību **savlaicīga salāgošana** ar pakalpojumu piedāvājumu un **ilgtspēju**

Profesionālu un kompetentu **cilvēkresursu** nodrošināšana

Labklājības ministrija

Moderna un pieejama sociālo pakalpojumu sistēma

IZMAIŅAS

- Sabiedrībā balstīti pakalpojumi ir pieejamāki, un tie atbilst mērķa grupas vajadzībām
- Institucionālā aprūpe tuvināta ģimeniskai videi
- Sociālie pakalpojumi ir kvalitatīvi un pieejami
- Iedzīvotājiem nav jāatstāj nodarbinātība aprūpes pienākumu dēļ
- Sabiedrība uzticas sociālajiem darbiniekiem (sociālo pakalpojumu sniedzējiem), viņu noslodze un atalgojums ir sabalansēts

Labklājības ministrija

Nākotnes plāni

- Sociālo pakalpojumu groza ieviešana un nodrošināšana pašvaldībās
- Individuālā budžeta modeļa ieviešana
- Sistēmiski integrētu pakalpojumu attīstība un atbalsta dažādošana bērniem ar atkarībām un uzvedības traucējumiem
- Nodrošināta inovatīvu sociālo pakalpojumu finansēšana
- Starpnozaru sadarbības un atbalsta sistēmas pilnveide bērniem ar autiskā spektra traucējumiem
- Starpdisciplināras un starpnozaru paliatīvās aprūpes dzīvesvietā, t.sk. hospisa aprūpe, izveide
- Atbalsta personas pakalpojuma ieviešana
- Atbalsts pašvaldībām ģimeniskai videi pietuvītātu ilgstošas aprūpes pakalpojumu senioriem izveidošanai
- Pierādījumos balstīta ilgtspējīga sociālo pakalpojumu finansēšanas modeļa izstrāde

Labklājības ministrija

Plānotais ES fondu atbalsts

- **SBSP attīstība** (4.3.1.5. 1.kārta - ESF ar ERAF šķērsfinansējumu, 2.kārta - ESF) – **minimālajā sociālo pakalpojumu grozā noteikto pakalpojumu attīstībai pašvaldībās, kur tie nav izveidoti vai ir nepietiekamā apjomā**
- **SBSP attīstība cilvēkiem ar ļoti smagiem garīga rakstura vai multipliem traucējumiem** (4.3.1.5.- ERAF, 4.3.1.5. 3.kārta - ESF) – pašvaldībās ar lielu mērķa grupas koncentrāciju
- **Atbalsts jaunām pieejām SBSP sniegšanā** (4.4.1.1. – ESF) - inovācijas
- **Paliatīvās aprūpes pakalpojumu attīstība** (4.3.5.2. - ESF)
- **Ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstība bērniem ar ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem** (4.3.1.2. – ERAF)
- **Atbalsts bērniem ar smagu diagnozi vai funkcionāliem traucējumiem, iespējamu vai esošu invaliditāti un viņu ģimenes locekļiem** (4.3.6.3. – ESF) - BKUS
- **Ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstība pensijas vecuma personām** (3.1.2.1.i. ANM)

Labklājības ministrija

SBSP sniegšana

4.3.5.1. pasākuma 1.kārta

Pasākuma mērķis:

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības mērķa grupas personām palielināšana

Finansējuma saņēmēji:

Pašvaldības vai to izveidoti sociālo pakalpojumu sniedzēji

Plānotais un pieejamais attiecināmais finansējums:

EUR 59 085 884, kas ietver ESF+ finansējumu – EUR 50 223 001 un pašvaldību budžeta līdzfinansējumu – EUR 8 862 883, t.sk. šķērsfinansējums – EUR 40 185 181.

Projekta iesniegumu atlases veids:

Atklāta projektu iesniegumu atlase

Labklājības ministrija

SBSP sniegšana

4.3.5.1. pasākuma 1.kārta

Mērķa grupas:

- pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem (I vai II invaliditātes grupa)
- bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kuriem ir noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs
- pensijas vecuma personas, tai skaitā personas ar demenci

Sasniedzamie uzraudzības rādītāji (līdz 31.12.2029.):

- 1) programmas iznākuma rādītājs – sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības veicināšanai izveidoto pakalpojuma sniegšanas vietu skaits – 540
- 2) programmas iznākuma rādītājs – sociālās atstumtības riskam pakļautas personas, kuras saņēmušas sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus – 540
- 3) programmas rezultāta rādītājs – Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības pieaugums – 20%

Labklājības ministrija

SBSP sniegšana

4.3.5.1. pasākuma 1.kārta

INFRASTRUKTŪRAS IZVEIDES FĀZE (07.2024. – 12.2027.):

1. Projekta īstenošanu pamatojošās dokumentācijas izstrāde (izņemot projekta iesnieguma izstrādi)
2. Jaunu būvju būvniecība, esošu būvju un telpu pārbūve vai atjaunošana (tai skaitā būvekspertīze, būvuzraudzība, autoruzraudzība) un teritorijas labiekārtošana
3. Materiāltehniskā nodrošinājuma iegāde

TRANSPORTLĪDZEKLA IEGĀDE UN APRĪKOŠANA (07.2024 – 06.2025.)

PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS FĀZE (01.2028. – 12.2029.)

4. Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana jaunizveidotajā pakalpojumu infrastruktūrā mērķa grupai (24 mēnešus).
5. Informācijas un publicitātes pasākumi par projekta īstenošanu
6. Projekta vadība un tā īstenošanas nodrošināšana

Labklājības ministrija

Uzzini:

atbildiga.iestade@lm.gov.lv

67021600

www.lm.gov.lv

Twitter: @Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba